Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0137

Given för en ren industri

Europaparlamentets resolution av den 19 juni 2025 om given för en ren industri (2025/2656(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens meddelande *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* av den 26 februari 2025 (COM(2025)0085),

– med beaktande av kommissionens meddelande *Handlingsplan för överkomliga energipriser – Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU* av den 26 februari 2025 (COM(2025)0079),

– med beaktande av Mario Draghis rapport om EU:s framtida konkurrenskraft av den 9 september 2024,

– med beaktande av Enrico Lettas rapport *Much more than a market* från april 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 januari 2025 om en konkurrenskraftskompass för EU (COM(2025)0030),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 mars 2025 om en europeisk handlingsplan för stål och metaller (COM(2025)0125),

– med beaktande av sin resolution av den 15 september 2022 om genomförandet av den uppdaterade nya industristrategin för EU: anpassning av utgifterna till politiken[1],

– med beaktande av sin resolution av den 3 april 2025 om energiintensiva industrier[2] och den relaterade muntliga frågan O-00010/2025,

---

1 EUT C 125, 5.4.2023, s. 124.
2 Antagna texter, P10_TA(2025)0065.

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 om den europeiska gröna given (COM(2019)0640),

– med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi av den 13 maj 2025 om elnäten som ryggrad i EU:s energisystem,

– med beaktande av frågan till kommissionen O-000020/2025,

– med beaktande av artiklarna 142.5 och 136.2 i arbetsordningen,

– med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för industrifrågor, forskning och energi, och av följande skäl:

A. Given för en ren industri syftar till att samla klimatåtgärder och konkurrenskraft under en övergripande tillväxtstrategi med fokus på att stödja energiintensiva industrier och sektorn för ren teknik. Detta är välbehövligt, eftersom omställningen till en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi endast kan bli framgångsrik med bibehållen konkurrenskraft.

B. Handlingsplanen för överkomliga energipriser syftar till att tillhandahålla ren energi till överkomliga priser och kortsiktiga lättnader genom att sänka energikostnaderna och samtidigt påskynda genomförandet av strukturreformer och stärka våra energisystem för att mildra framtida prischocker.

C. Den europeiska industrin står för närvarande inför enorma utmaningar med höga priser på fossil energi, illojal internationell konkurrens, förlorade arbetstillfällen och kompetensbrist, vilket leder till minskad produktion, utlokalisering och nedlagda anläggningar, vilket ökar vårt beroende av externa leverantörer och undergräver det strategiska oberoendet, samtidigt som innovation, tillverkning och tillhörande utsläpp riskerar att flyttas snarare än att hanteras vid källan.

D. Den europeiska industrin är villig att gå in för hållbarhet och bidra till att uppnå klimatneutralitet senast 2050, och en framtidssäkrad, koldioxidsnål industriell bas kan erbjuda betydande möjligheter, men projekt för utfasning av fossila bränslen riskerar att läggas på hyllan eftersom lönsamheten i Europa inte längre är självklar.

1. Europaparlamentet välkomnar given för en ren industri som ett efterlängtat första steg på vägen mot att stärka Europas industriella konkurrenskraft, innovation, strategiska oberoende, utfasning av fossila bränslen, välstånd och rena tillväxt. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att snabbt gå från strategi till handling och genomförande. Parlamentet erkänner att de föreslagna åtgärderna måste utvidgas med ytterligare åtgärder. Parlamentet betonar att en robust och välriktad industripolitik är avgörande för en stark och hållbar industriell bas i Europa och för att skapa och behålla

arbetstillfällen av hög kvalitet och samtidigt fasa ut fossila bränslen i vår ekonomi, minska föroreningarna och stärka Europas motståndskraft.

2. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av banken för utfasning av fossila bränslen i industrin med syftet att mobilisera 100 miljarder euro i finansiering, samt det aviserade pilotprojektet med en auktion på 1 miljard euro om utfasning av fossila bränslen i viktiga industriprocesser inom olika sektorer till stöd för industrins fossilfrihet och elektrifiering. Parlamentet betonar vikten av att öka investeringarna i och tillgången till kapital för tillverkning av ren teknik, däribland genom ytterligare finansiering via innovationsfonden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att i högre grad deltaga i system för auktioner som en tjänst. Parlamentet efterlyser antagande av investeringskriterier baserade på koldioxideffekt, skalbarhet och försörjningstrygghet. Parlamentet stöder differenskontrakt för koldioxid med avseende på att minska klyftan mellan koldioxidpriset och kostnaden för projekt för industriell koldioxidhantering för sektorer där det är svårt att minska utsläppen. Parlamentet anser att det bör inrättas en budgetpost för införande av industriell teknik för utfasning av fossila bränslen inom ramen för förvaltningen av konkurrenskraftsfonden.

3. Europaparlamentet stöder handlingsplanen för överkomliga energipriser och dess fokus på genomförandet av elmarknadens utformning genom att stärka verktyg såsom energiköpsavtal och dubbelriktade differenskontrakt för att minska den inverkan som priserna på fossila bränslen har på elpriserna. Parlamentet välkomnar pilotprogrammet för företags energiköpsavtal via Europeiska investeringsbanken, och betonar att energiköpsavtalen måste utnyttjas till att öka kapaciteten och uppnå en verklig utfasning av fossila bränslen. Parlamentet uppmanar kommissionen att införa riskminskningsverktyg för att ta itu med de största hinder som energiintensiva industrier ställs inför i samband med undertecknandet av energiköpsavtal, särskilt energiköpsavtal för förnybar energi, samt differenskontrakt för riskminskning på efterfrågesidan för energianvändare, och att undersöka hur man kan stimulera utvecklingen av hybridenergiköpsavtal med matchande flexibilitetsprodukter.

4. Europaparlamentet understryker behovet av att stärka energiinfrastrukturen, särskilt gränsöverskridande infrastruktur, inbegripet sammanlänkningar, och att fullborda energiunionen. Man bör arbeta för ett ambitiöst resultat av den framtida dialogen om en fördjupad integration av elmarknaden, eftersom den nuvarande fragmenteringen av tillsynen och investeringsplaneringen i alla medlemsstater hämmar integration och elektrifiering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna, de systemansvariga för överföringssystemen och kommissionen att främja gränsöverskridande elhandel för att frigöra fördelarna med

marknadsintegration och förbättra försörjningstryggheten för alla sammanlänkade parter. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att sträva efter att uppnå det nuvarande sammanlänkningsmålet på 15 %, i enlighet med förordning (EU) 2018/1999[1].

5. Europaparlamentet betonar behovet av att slutföra arbetet med översynen av energiskattedirektivet[2], som syftar till att anpassa beskattningen av energiprodukter till EU:s energi- och klimatpolitiska mål, och att harmonisera utformningen av tariffmetoder för nätavgifter, förutsatt att sådana åtgärder inte vidtas på slutkonsumenternas bekostnad. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att skyndsamt ge industrin och hushållen kortsiktiga lättnader, till exempel genom att sänka elskatter och elavgifter och avstå från omotiverade ytterligare krav (extra reglering utöver EU-lagstiftningen) om detta snedvrider konkurrensvillkoren.

6. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra samordningen av statsstödsutgifterna till gemensamma europeiska industriprioriteringar och uppmanar medlemsstaterna att utnyttja detta till att stödja industrin i övergången till ren energi, samtidigt som hänsyn tas till skillnader i budgetkapacitet. Parlamentet upprepar behovet av lika konkurrensvillkor. Parlamentet betonar behovet av bättre samordning av industripolitiken i hela unionen, både mellan medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna och kommissionen. Parlamentet stöder införandet av samordningsverktyget för konkurrenskraft för att vägleda och harmonisera de nationella insatserna. Parlamentet anser att offentligt stöd bör bidra till att bevara arbetstillfällen och industriverksamhet i Europa, och att mottagarna av sådant stöd bör förbinda sig till anständiga anställnings- och arbetsvillkor och delta i en dialog mellan arbetsmarknadens parter.

7. Europaparlamentet stöder förenkling och digitalisering för att påskynda tillståndsförfarandena, samtidigt som miljöskyddet och

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

[2] Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

skyddet av människors hälsa respekteras. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare åtgärda flaskhalsar i tillståndsgivningen som rör tillgång till energi och fossilfrihet i industrin i rättsakten om påskyndad utfasning av fossila bränslen i industrin, inbegripet genom antagande av åtgärder för att påskynda rättsliga och administrativa förfaranden, och att bedöma kriterier för riktade undantag för utsläpp och depositioner från byggnationsstadiet för rena projekt och nettonollprojekt, lagrings- och nätprojekt. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att förbättra sin administrativa kapacitet för att säkerställa snabb handläggning av tillstånd och att fullt ut genomföra direktivet om förnybar energi[1], inbegripet principen om övervägande allmänintresse, och rättsakten om nettonollindustri[2].

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samband med skyddet av både försörjningstrygghet och prisöverkomlighet beakta all tillgänglig teknik som bidrar till uppnåendet av EU:s klimatneutralitetsmål för 2050 på ett kostnadseffektivt sätt för en renare, stabil, säker och mer oberoende energimix. Parlamentet erkänner att förnybar energi tillsammans med kärnenergi för de medlemsstater som beslutar att använda den, är avgörande för en ren och säker energimix. Parlamentet uppmanar kommissionen att stärka samarbetet om säker utveckling och produktion av små modulära reaktorer i Europa och att främja forskning om kärnfusion som en framtida energiteknik. Parlamentet välkomnar den tillkännagivna avsikten att bedöma möjligheten att effektivisera tillståndsförfarandena för ny kärnenergiteknik.

9. Europaparlamentet betonar elektrifieringens roll, men konstaterar att det krävs en betydande utbyggnad och modernisering av näten. Parlamentet efterlyser en EU-strategi för energiflexibilitet med fokus på efterfrågeflexibilitet och energilagring. Parlamentet välkomnar avsikten att uppdatera strategin för uppvärmning och kylning och handlingsplanen för elektrifiering. Parlamentet uppmanar kommissionen att erkänna energieffektivitetssektorn som en viktig strategisk sektor för utfasning av fossila bränslen i industrin och europeisk konkurrenskraft.

10. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som förnybar och

---

1 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

koldioxidsnål vätgas kan spela för utfasningen av fossila bränslen i industrin. Parlamentet efterlyser ett snabbt antagande och genomförande av en enkel, teknikneutral och investeringsvänlig definition av koldioxidsnål vätgas i den kommande delegerade förordningen för att komplettera direktiv (EU) 2024/1788[1] genom fastställande av en metod för bedömning av minskade utsläpp av växthusgaser från koldioxidsnåla bränslen, samtidigt som det säkerställs att en sådan definition är solid, vetenskapligt baserad och stimulerar produktion och användning av vätgas för att säkerställa utsläppsminskningar. Parlamentet ställer sig positivt till tillkännagivandet av en studie om reglerna för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att beakta resultaten av denna studie och intressenternas farhågor och, när så är lämpligt, föreslå ändringar av den delegerade rättsakten om förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung[2] för att öka produktionen av förnybar vätgas och sänka priserna för konsumenterna.

11. Europaparlamentet upprepar behovet av åtgärder för att säkerställa gasförsörjningen till en lägre kostnad för de sektorer som inte i någon större utsträckning kan förlita sig på elektrifiering på kort till medellång sikt. Parlamentet efterlyser diversifierade och tillförlitliga partnerskap i linje med unionens säkerhet och intressen och REPowerEU-färdplanen.

12. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att inleda sektorsdialoger med industrin, den akademiska världen, arbetsmarknadens parter och berörda parter från industrin för ren teknik och energiintensiva industrier och (gränsöverskridande) regionala industrikluster för att stärka deras konkurrenskraft och underlätta deras omställning. Parlamentet betonar att industriella ekosystem i hög grad är sammanlänkade och effektiva, och att nedläggningen av en anläggning påverkar hela klustret. Parlamentet efterlyser årlig övervakning och rapportering om de industriella ekosystemens konkurrensförmåga och resiliens och om framstegen med omställningen, så att instrumenten vid behov snabbt kan

---

1 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler om de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG (EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

2 Kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1184 av den 10 februari 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 genom fastställande av en unionsmetod med närmare regler för produktion av förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung (EUT L 157, 20.6.2023, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1184/oj).

anpassas med skräddarsytt stöd.

13. Europaparlamentet understryker att en framgångsrik övergång till ren industri är beroende av kvalificerad arbetskraft. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla en samordnad strategi för industriell kompetens som är anpassad till prioriteringarna i rättsakten om nettonollindustri och ren teknik. Parlamentet stöder en snabb utveckling och utbyggnad av nettonollindustriakademier och yrkeskunskapscentrum. Parlamentet uppmuntrar användningen av EU-instrument såsom ESF+, Erasmus+ och Fonden för en rättvis omställning för att stödja riktad kompetensutveckling och omskolning i industriregioner som är under omställning, inbegripet landsbygdsområden.

14. Europaparlamentet välkomnar pionjärmarknader för rena, cirkulära och koldioxidsnåla produkter tillverkade i EU. Parlamentet understryker behovet av att stimulera efterfrågan genom offentlig och privat upphandling och genom införande av hållbarhets- och resilienskriterier och -standarder när så är lämpligt. Parlamentet stöder inrättandet av frivilliga koldioxidintensitetsmärkningar för industriprodukter (t.ex. för stål och cement), som bör vara inriktade på koldioxidprestanda snarare än processer, och anpassning till befintlig EU-lagstiftning, inbegripet förordningen om ekodesign för hållbara produkter[1] och förordningen om byggprodukter[2]. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka andra krav för att garantera efterfrågan på rena produkter tillverkade i EU.

15. Europaparlamentet välkomnar de föreslagna åtgärderna för att stärka den cirkulära ekonomin och bioekonomin genom att säkra tillgången till material och resurser. Det bör i rättsakten om cirkulär ekonomi införas åtgärder för ökad användning av och prisöverkomlighet för strategiska sekundära material inom EU, med beaktande av målen i rättsakten om kritiska råmaterial[3]. Parlamentet

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1781 av den 13 juni 2024 om upprättande av en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter, om ändring av direktiv (EU) 2020/1828 och förordning (EU) 2023/1542 och om upphävande av direktiv 2009/125/EG (EUT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3110 av den 27 november 2024 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av förordning (EU) nr 305/2011 (EUT L, 2024/3110, 18.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj).

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020 (EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

betonar behovet av att fastställa vilka sekundära råmaterial som är strategiska och som bör omfattas av exportövervakning, såsom stål och metallskrot, och att ta itu med eventuella obalanser i tillgång och efterfrågan, inbegripet genom att undersöka eventuella exportrestriktioner. Parlamentet insisterar på ett effektivt genomförande av förordningen om transport av avfall[1]. Parlamentet efterlyser ett förutsägbart regelverk som öppnar upp för cirkulära affärsmodeller, särskilt sådana som baseras på förebyggande av avfall, återanvändning och högkvalitativ materialåtervinning.

16. Europaparlamentet betonar behovet av att skydda den europeiska marknaden mot illojal konkurrens och dumpning av industriell överkapacitet från tredjeländer genom att fullt ut använda handelspolitiska skyddsmekanismer. Parlamentet uppmanar kommissionen att systematiskt, proaktivt och proportionerligt använda sig av handelspolitiska skyddsinstrument, inbegripet antidumpnings- och antisubventionsundersökningar. Parlamentet begär att kapaciteten att kontrollera efterlevnaden av förordningen om utländska subventioner[2] ska stärkas, och beklagar att detta verktyg ännu inte har aktiverats systematiskt inom viktiga sektorer. Parlamentet uppmanar kommissionen att behandla industriell överkapacitet och strategiskt beroende som centrala konkurrensrisker som kräver samordnade insatser på EU-nivå och lämpliga verktyg. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att tillträde till EU:s inre marknad eller till europeiska industriprojekt inte beviljas aktörer som bidrar till strukturell snedvridning av marknaden eller illojal konkurrens.

17. Europaparlamentet välkomnar den föreslagna förenklingen av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM) i det första omnibuspaketet som ett viktigt steg för att ytterligare öka mekanismens ändamålsenlighet när det gäller att hantera koldioxidläckage. Parlamentet upprepar sitt krav på en fungerande exportlösning för att hantera risken för koldioxidläckage för CBAM-varor som exporteras från EU till länder utanför EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant analysera de risker som är förknippade med overifierade certifikat från länder utanför EU, till men för rättvisa villkor och konkurrenskraften. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att före årets slut lägga fram en strategi för att undvika kringgående och att utvidga mekanismen till fler sektorer som en del av den kommande översynen. Parlamentet

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 av den 11 april 2024 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2560 av den 14 december 2022 om utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden (EUT L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

understryker vikten av en effektiv mekanism i samband med utfasningen av gratis utsläppsrätter inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem.

18. Europaparlamentet välkomnar att i samband med genomförandet av strategin för industriell koldioxidhantering inkluderas affärsnyttan av permanenta koldioxidupptag i kommande (översyner av) lagstiftning. Parlamentet är medvetet om att koldioxidhantering, inklusive avskiljning, lagring, transport och användning, kan behövas för sektorer där det är svårt att minska utsläppen. Parlamentet betonar behovet av att föreslå ett paket om en koldioxidmarknadsram för transport och infrastruktur för koldioxid.

19. Europaparlamentet efterlyser tillgänglig finansiering för små och medelstora företag. Parlamentet välkomnar det påskyndade godkännandet och utbetalningen inom ramen för instrument såsom innovationsfonden och rättsakten om nettonollindustri och betonar att initiativet om viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse måste vara tillgängligt för små och medelstora företag. Parlamentet efterlyser ytterligare förbättringar och harmonisering för att förenkla finansieringsansökningarna, minska rapporteringskraven och påskynda små projekt.

20. Europaparlamentet betonar vikten av sektorsspecifika strategier för att effektivt genomföra given för en ren industri inom hela spektrumet av industriella ekosystem. Parlamentet välkomnar handlingsplanen för fordonsindustrin, handlingsplanen för stål och metaller, tillkännagivandet av paketet om den kemiska industrin, investeringsplanen för hållbara transporter och bioekonomistrategin som viktiga byggstenar för en sammanhängande industriell omställning. Parlamentet begär att investeringsplanen för hållbara transporter ska innehålla detaljerade strategier för minskade koldioxidutsläpp, och återspegla de olika transportsättens specifika tekniska behov och investeringsbehov. Parlamentet menar att andra sektorer, såsom den europeiska rymdsektorn och alternativa bränslen, bör inkluderas i given för en ren industri. Parlamentet efterlyser en särskild handlingsplan för ren teknik.

21. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och rådet samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.